

KULTUR&MEDIA

Broj: 89-90 - Godina VIII 2012 / 06-07 - Pris: 10 kr - ISSN 1653-2864

BUGOJNO

8 i 9 str

30+ TV Kanala iz BiH i Sandžaka

BosnaTV je najkompletniji TV Paket

KROSSA ALLT MOTSTÅND!

12495.-

DIABLO
2 ÅRS GARANTI & SUPPORT!

INTEL i7-3820 10M Cache
Nvidia GTX 680 2GB
Corsair 16GB Ram
Corsair 120GB SSD
DVD-Brännare
Corsair 600W Nätdel
CoolerMaster CM 690

Microstore AB
Hisingsgatan 28
Vågmästareplatsen
Tel. 031 - 655 707

SLÖ OCH SEG DATOR?
Vi utför alla typer av reparationer!

- Mac / PC Service
- Uppgraderingar
- Ominstallationer
- Virusrensning
- Skärmbyten på laptopar
- Hårddiskreparationer
- Diskräddning
- Backup

TA MED ANNONSEN OCH FÅ HALVA PRISET PÅ
FELSÖKNINGSKOSTNADEN!

Välkommen in i vår butik!

www.microstore.se

MicroStore www.microstore.se

scandinavian *ethnic* travel

Povoljan avionski prevoz za destinacije bivše Jugoslavije; BiH, Makedoniju, Srbiju, Hrvatsku, Crnu Goru i Kosovo nudi vam vaša Ethnic Travel agencija.
Također imamo i povoljne cijene za ostatak svijeta.

NUDIMO VAM:

ČARTER | HOTEL | AUTOMOBILE | KRSTARENJE | GRUPNA PUTOVANJA

SARAJEVO FR. 2150:- ŠKOPJE FR. 2150:- SPLIT FR. 1695:- DUBROVNIK FR. 1995:-
ZAGREB FR. 2250:- BELGRAD FR. 990:- PODGORICA FR. 2195:- PRIŠTINA FR. 2795:-

U CIJENE SU UKLJUČENI POREZI

TEL: +46 (0) 31-18 20 20 | www.ethnictravel.se

SÖDRA VÄGEN 4, 1TR. 412 54 GÖTEBORG

**LARRY
BIRD
U
VISOKOM**

Predsjednik udruženja radiestezista američke drzave Illinois **Larry Bird** došao je u Visoko da asistira timu Fondacije u pronalaženju podzemnih vodenih tokova i šupljina, odnosno podzemnih tunela. Larry se proteklih decenija specijalizirao na istraživanju drevnih artifiakata ispod zemlje u Sjevernoj i Južnoj Americi te europskim zemljama. Na arheološkim lokacijama Bosanske doline piramida će istraživati u periodu 3. juli – 19. juli.

ODREĐENE NOVE LOKACIJE ISKOPAVANJA

U skladu s dozvolama koje su odobrene Fondaciji "Arheološki park: Bosanska piramida Sunca" i projektnom dokumentacijom Fondacije, stručni tim je odredio nekoliko novih lokacija za preliminarna arheološka i geološka iskopavanja. Buduće sonde su smještene "van zaštićene zone srednjevjekovnog grada Visoki" i nalaze se na sjevernoj strani Bosanske piramide Sunca.

PETROGRAFSKA ANALIZA KONGLOMERATA U PODZEMNOM LABIRINTU RAVNE

Tim Fondacije "Arheološki park: Bosanska piramida Sunca" je, preko svoje američke saradnice **Marte Thomas** iz Čikaga, poslao nekoliko uzoraka konglomerata iz Podzemnog labirinta Ravne na petrografsку analizu. Uzorci su uzeti s tri različite lokacije u podzemnim tunelima, na različitim udaljenostima od ulaza i sa različitih visina zidova, odnosno tavanice tunela.

Ovaj, većinom rastresiti materijal, je poslat na petrografsku analizu u firmu "American Peetrographic Services" u Saint Paul, Minnesota. Istraživanje je provedeno u skladu sa Američkim petrografskim standardima (APS), a upotrijebljena su tri mikroskopa s uvećanjima od 65, 200 i 600 puta.

Analizu je izvršio petrografski stručnjak **Blake Lemcke** u januaru 2012., a izvještaj je potpisao **Scott Walter**, također petrografski stručnjak koji je jedno i predsjednik kompanije.

U analizi konstatuju slijedeće:

- Uzorak se sastoji od rastresitih kamenčića i mineralnih čestica, uglavnom oblik po geometriji

- Uzorci sadrže karbonate, lidijski kamen, pjescar, silit, skriljce, kvarcit i basalt. Pojedinačni minerali uključuju kvarc, hematit i kalcit.

- Sadržaj uzorka upućuje na prirodno formiranje stijena poznatih kao konglomerat.

Tvrdrje Fondacije u proteklih nekoliko godina se upravo baziraju na činjenici da su u, prirodno formiranom konglomeratu, graditelji napravili kompleks podzemnih tunela i prostorija.

Podsjećamo i na različita mišljenja:

- Arheolog s Filozofskog fakulteta u Sarajevu profesor **Enver Imamović**, u čestim je javnim nastupima govorio da je ovaj prahistorijski podzemni labirint ispod piramide zapravo "rimski ili feničanski rudnik zlata". Pri tome nije naveo nijedan argument u prilog toj tvrdnji. Prilikom svoje posjete tunelskom kompleksu 2008. uzeo je uzorce za analizu nadajući se da će naći prisutnost zlata ili drugih plemenitih metala, ali uzalud.

- Grupa geologa s Rudarsko-geološkog fakulteta iz Tuzle na čelu s profesorom **Vrabcem** je tvrdila da se u ovom kraju nalaze "rudnici uglja karakteristični za Lašvanski bazen".

Provedena analiza nedvosmisleno odbacuje takve pretpostavke i potvrđuje teze Fondacije. Takođe, prisustvo kvarca i hematita objašnjava energetska (elektromagnetna i ultrazvučna) svojstva koja se detektuju u podzemnim tunelima.

Izdavač: Udruženje: Kultur & Media Göteborg, Box 6247 S-400 60 Göteborg - Sweden * Glavni i odgovorni urednik: Alija Kadrić (031 84 93 34) * Grafička obrada: Hamza Kadrić i Željko Ribić * Redakcija lista: Senad Honić, Zijad Čatović, Ragip Sijarić, Idriz Turčinodžić, Jasminka Kadrić, Emira Kavazović, Biserka Trtinjak, Suad Krajnović * Oglasavanje: Alija Kadrić (031 84 93 34) * Štamparija: PP "Ok" Göteborg * Org. nr. 857208-0581 * PlusGiro: 6188362-5 * E-mail: kulturmedia@spray.se ili info@bhriječ.com * Web stranica: www.bhriječ.com * Tiraž: 11.250 ex * Pretplata za cijelu godinu 200:-SEK.

KULTUR&MEDIA

Rad noću i veći rizik za rak dojke

Žene koje rade noću više od 2 puta tjedno mogu imati 40 posto veći rizik obolijevanja od raka dojke, objavili su danski znanstvenici. Mediji su objavili kako je povećanje rizika bilo kumulativno te je bilo još dvostruko veće kod žena koje su noću radile duže od 6 godina. Istraživači procjenjuju kako 10-20 posto žena u modernim društвima radi noću.

Po njihovim riječima, nalaze dobivene od 18 500 ispitanica je moguće objasniti činjenicom da izloženost umjetnoj svjetlosti noću dovodi do smanjenja proizvodnje hormona melatonina.

Ranije studije su ukazale na zaštitnu ulogu melatonina glede izgleda za obolijevanje od nekih oblika raka.

Uz to, izloženost umjetnoj svjetlosti noću može narušiti funkciju tzv. unutarnjeg sata organizma te tako potpomoći nekontrolirani rast stanica i oslabiti djelovanje imunološkog sustava.

(Fena)

Depresiju od obične tuge razlikuje krivnja i samooptuživanje

Depresija

Ljudi koji često sebe krive za životne situacije i probleme mnogo češće postaju depresivni, utvrdila je studija Sveučilišta Manchester.

Znanstvenici su uz pomoć snimki magnetske rezonance mozga dokazali da određeni dijelovi mozga ljudi oboljelih od depresije reagiraju drugačije nego kod zdravih ljudi, prenosi Daily Mail.

Time su potvrđili tezu psihanalitičara Sigmunda Freud koji je govorio da depresiju od obične tuge razlikuje snažan osjećaj samooptuživanja i krivnje.

Čak i nakon što se simptomi depresije povuku, temporalni režanj oboljelih od nje ima drugačiji mehanizam reakcije na razmišljanje o krivnji, objasnili su znanstvenici. Oni su u eksperimentu promatrali mozak ljudi koji nikad nisu bili depresivni, kao i onih koji su do godinu dana unatrag bolovali od depresije te su sada u remisiji, prenosi 24sata.

- Zanimljivo je da mozak ljudi sklonih depresiji drugačije reagira samo u situacijama u kojima krive sebe za nešto, a ne ako su ljuti na druge. To odražava njihovu neracionalnost u procjeni situacije i puno strože kriterije za sebe nego za druge, zbog čega se posljedično osjećaju krivima i za stvari i događaje koje nisu uzrokovali - rekao je dr. **Roland Zahn**, voditelj studije.

Po prvi put smo uspjeli nacrtati kartu mozga koja pokazuje kako krivnja utiče na zdrave i depresivne ljude te se nadamo kako će nam ona omogućiti jednostavnije i efikasnije liječenje, ali i prevenciju depresije. (vijesti.ba)

San je ključ zdravlja

Nedostatak sna vodi nezdravoj ishrani

Pogled na nezdravu hranu nakon dužeg perioda bez sna aktivira centre zadovoljstva u mozgu koji miruju kada ste naspavani.

Koristeći magnetnu rezonancu, istraživači Roosevelt Hospital centra i Univerziteta Columbia shvatili su da je nedostatak sna povezan sa izborom hrane pojedinka.

Istraživači su skenirali mozak 25 muškaraca i žena tokom pet noći u kojima im je san prekidan i poređili rezultate sa onima koji su spavali normalno. Osobama podvrgnutim istraživanju, pokazivali su slike zdrave i nezdrave hrane.

"Iste regije mozga aktivirale su se kada smo osobama pokazivali slike nezdrave hrane, a nisu bile aktivne kada smo im pokazivali zdravu hranu.", kaže **Marie-Pierre St-Onge**, vođa projekta. "Reakcije na nazdravu hranu pojavile su se samo kod osoba koje nisu dovoljno spavale. Iz ovoga zaključujemo da su ljudi podložniji izazovima nezdrave hrane kada nisu naspavani.", dodala je ona.

I ranija istraživanja pokazala su da nedostatak sna vodi većem unosu hrane, a da se potreba za slatkim i slanom hranom povećava sa smanjenjem sna.

Znači, odgovor je jednostavan. Želite li jesti i živjeti zdravo, pobrinite se da spavate dovoljno. San bi mogao igrati veću ulogu u vašem zdravlju nego što to možete prepostaviti.

Pripreme za sezonu boravka na suncu

S dolaskom ljeta bliže se i pripreme za odlazak na ljetovanje, a ono na što je potrebno obratiti pažnju je odabir sredstava za sunčanje. Boravak na otvorenom, sunčanje i kupanje omiljena su razonoda tokom godišnjeg odmora, no kako bi izbjegli bore, mrlje i isušenu kožu potrebno se učinkovito štititi

Sunče je izvor života, zdravlja i dobrog raspoloženja, no pretjerano izlaganje sunčevim zrakama je štetno i potencijalno kancerogeno pa pripreme za sezonu boravka na sunču zaslužuju posebnu pažnju.

Kako bi s ljetovanja ponijeli samo dobre uspomene, a one neželjene tragove pretjeranog boravka na suncu izbjegli, potrebno je pripremiti kožu i opskrbiti se sredstvima koja će nam omogućiti da uistinu bezbrižno uživamo u slobodnim i opuštenim danima. Odaberite proizvod za zaštitu od sunca koji odgovara vašoj koži te tokom prvih dana izlaganja suncu koristite visoki zaštitni faktor, a tek kada koža poprimi brončanu put odaberite kreme, losione ili ulja s nižim zaštitnim faktorom.

Alergije na sunce te crvenilo kože i opeklime sve su češći pa je bez obzira na tip kože kojem pripadate potrebno koristiti zaštitu te se suncu izlagati postepeno. U prvim danima boravka na ljetovanju poželjno se zaštiti najvišim faktorom koji će kožu štititi od UVA i UVB zraka te spriječiti pojavu crvenila i opeklina. Vodotporne formule omogućavaju zaštitu i za vrijeme kupanja te prije i poslije izlaganja sunču.

Nakon što koža potamni i ten postane preplanuli nikako ne smijete prestati sa zaštitom. I dalje je potrebno koristiti proizvode, no s nešto manjim zaštitnim faktorom.

Za osjetljivu kožu potrebno je odabrati dermatološki provjerene proizvode koji ne sadrže parabene te su hipoalergeni. Osim što štite od štetnih zračenja proizvodi za sunčanje spečavaju isušivanje, prerano starenje kože i stvaranje bora te održavaju njezin elastičitet.

Ono što želite ponijeti s ljetovanja, uz lijepe uspomene i odlične fotografije je i mlađenčki i njegovani izgled. Kako bi u tome uspjeli imajte na umu da kratkoročno izlaganje sunčevim zrakama uzrokuje fotoalergijske i fototoksične reakcije, a dugoročno prerano starenje kože te pojavu raka kože.

Dječija koža je posebno osjetljiva te posebnu pažnju treba pokloniti zaštiti najmlađih. Tokom boravka na plaži dječija je koža tri puta više izložena UV zrakama od kože odrasle osobe, a prilikom odabira proizvoda za zaštitu potrebno je odabrati hipoalergene proizvode bez konzervansa koji su vidljivi tokom nanošenja te su otporni na česta kupanja i boravak u pijesku.

zaslužuju posebnu pažnju

Zamke ljeta

Piše: Sladana Divković, dr.med., Acu Medic Centar Zagreb, dopredsjednica Udruge za preveniciju prekomjerne tjelesne težine

Od ljeta očekujemo mnogo. Prije svega odmor i odmak od svakodnevice i uobičajene kolotecine. Ljeti dosta vremena provodimo na otvorenom uživajući u prirodi. Nekima je asocijacija na ljeto dopust, sunčanje i kupanje na moru, drugima više odgovara odlazak na selo, planinarenje i slično. No cilj je biti što dalje od asfalta i gradske vreve, a što više boraviti u prirodi. Imamo dojam da nas ljeto obnavlja i pomaže nam "napuniti baterije". Sunčeva svjetlost utječe i na opće raspoloženje jer potice izlucivanje hormona endorfina koji stvara osjećaj ugođe, zadovoljstva, popravlja raspoloženje i djeluje blago antidepresivno.

Odmor je svima potreban. Uz odmor ide opuštanje, rekreacija, druženje s prijateljima ili jednostavno uživanje u prirodi. Opcenito, ljeti treba "usporiti životni ritam" te odmor i dopust iskoristiti u aktivnostima koje nam najbolje odgovaraju. Svakako puno znaci dobra priprema, jer ljeto pored obilja sunca ima i svoje zamke.

**VIŠE NO
ŠTO MISLITE**

Što cipele otkrivaju o vama?

Kakve cipele nosite? Sandale, ili pak sjajne, dobro ispolirane cipele? Visoke pete ili pak cipele ravne pete s malo pohabanim rubovima? Čini se kako odabir obuće doista puno govori o osobi, a novi eksperiment pokazuje kako je dovoljno pogledati u nečije cipele i saznati kakav je

Psiholozi sa Univerziteta u Kansasu otkrili su kako stil, vrijednost, boja i stanje obuće puno govori i njihovom vlasniku te da cipele otkrivaju emocionalne, političke i druge važne osobine. Tako se tokom ispitivanja pokazalo kako sudionici istraživanja na temelju fotografije cipela mogu pogoditi i do 90 posto osobina koja krase tu osobu, piše Daily Mail.

'Cipele daju puno korisnih informacija o svome vlasniku. Iako prvenstveno imaju praktičnu svrhu, one isto tako odašilju i poruku o tome kakva je ta osoba koja nosi određene cipele. Ljudi imaju tendenciju obraćanja pozornosti kako na svoje, tako i na tuđe cipele. Cipele se razlikuju stilski, cjenovno, izgledom, funkcijom i brendom, a upravo zbog tih razlika cipele mogu otkrivati mnoge detalje o osobi koja ih nosi', kažu naučnici sa Univerziteta u Kansasu.

Neki od znakova koje cipele odašilju su itekako očiti. Tako skupe cipele uglavnom nose osobe koje jako dobro zarađuju, dok upadljive i šarene cipele često pripadaju ekstrovertnim osobama. Cipele koje nisu nove, ali su besprijekorno održavane pripadaju savjesnim i pažljivim osobama.

Ostali znakovi su ipak malo manje očiti. Tako, na primjer, praktične i funkcionalne cipele pripadaju osobama koje su spremne na kompromis, gležnjače češće nose ljudi agresivnije osobnosti, a mirne i tihe osobe nose neudobne cipele.

Psiholozi su isto tako otkrili kako osobe koje su zabrinute za budućnost svoje veze s partnerom češće nose nove cipele te vode računa do one uvijek izgledaju besprijekorno. Ako ste mislili da hipiji najčešće nose ležerne sandale, imali ste pravo. Prema riječima psihologa, osobe dosta liberalnih pogleda na život biraju češće sandale, a naglasak je na naizgled jeftinim i pomalo pohabanim cipelama. [____ \(tportal.hr/SUTRA.BA\)](http://tportal.hr/SUTRA.BA)

Zašto treba izbjegavati japanke:

Mišići i tetive rade prekovremeno

Koliko god jednostavne i praktične bile, nošenje japanki sa sobom nosi niz potencijalnih zdravstvenih problema

Porastom temperaturu kod mnogih se javlja želja i potreba za "otvorenom" obućom. Upravo su japanke ljeti zbog toga za većinu nas najbolji i najjeftiniji izbor. Nažalost, koliko god jednostavne i praktične bile kao ljetna obuća, nošenje japanki sa sobom nosi cijeli niz potencijalnih zdravstvenih problema.

Donosimo vam nekoliko dobrih razloga zbog kojih biste ovoga ljeta trebali razmisliti o nošenju čvršće obuće.

Spužvasta podloga ne nudi potporu stopalima. Japanke se možda čine mekanima i udobnima, ali stopala u njima prije ili kasnije završe previše nagnuta prema naprijed zbog činjenice da ova obuća ne pruža dodatnu potporu na gležnju.

Mišići i tetive rade prekovremeno. Prsti na nogama se grče dok hodate, a time mišići i tetive rade puno više nego obično. Ovakvo hodanje može uzrokovati tendinitis.

Ravna peta napreže Ahilovu tetivu. Kao što su štikle, ako ih nosite duže vremena, štetne za Ahilovu tetivu, i potpuno ravna obuća nije preporučljiva.

Nema potpore za gležnjeve. Nošenje japanki razlog je broj jedan povećanom broju uganača gležnjeva ljeti.

Bol u kukovima i donjem dijelu leđa. Nošenje japanki duže vremena mijenja način hodanja tako da nam se postepeno skraćuju koraci, što je pogubno za kukove i leđa.

U Sarajevu vožnja zahvale Džeki i Batku za pomoć Alenu Masli

U koloni koju su pratili policajci MUP-a Kantona Sarajevo učestvovalo je stotinjak vozila.

Prijatelji i

porodiča teško oboljelog Alena Masle održali su u večernjim satima vožnju ulicama Sarajeva u čast našeg fudbalskog reprezentativca Edina Džeka i organizacije Otvorena mreža na čije je čelu Almir Čehajić Batko.

U koloni koju su pratili policajci MUP-a Kantona Sarajevo učestvovalo je stotinjak vozila.

Podsjećamo za Alenovo liječenje u Njemačkoj potrebno je bilo skupiti 50.000 eura, a jedan od onih koji je pomogao u humanoj akciji je i bh. reprezentativac **Edin Džeko**. On je za Alenovo liječenje uplatio 25.000 eura.

Alen se prvo bitno pojavio u emisiji "Dobri ljudi" **Almira Čehajića Batka**, i tada je počelo prikupljanje sredstava za njegovo liječenje u Njemačkoj putem humanitarnih telefona, i donacija dobrih ljudi.

Humanitarna akcija za Alena se nastavlja.

Alenovi problemi počeli su naizgled bezazleno. Ni slutio nije da će ga "obični" kašalj mjesecima prikovati za bolnički krevet dok ljekari bezuspješno pokušavaju postaviti dijagnozu. Alen je pet mjeseci ležao bez lijekova i bez terapije jer ljekari nisu uspijevali otkriti uzrok njegovih zdravstvenih problema.

Tek nakon što je biopsijski nalaz poslan u Ljubljani dolazi odgovor da Alen boluje od rijetke i opake bolesti - histiocitoze langerhansovih stanica, koja se ne može liječiti u Bosni i Hercegovini. Alenu je potrebno hitno izmještanje u Njemačku za šta je potrebno prikupiti 50 hiljada eura.

Proglašenje Idola nacije krajem mjeseca

Edin Džeko.

Četvrta po redu manifestacija proglašenja najboljih fudbalera Bosne i Hercegovine Idol nacije biće održana krajem ovog mjeseca (juni 2012.).

Nakon što su prve tri dodjele Idola nacije održane na kraju godine, novina je da će se ubuduće Idol nacije proglašavati na kraju takmičarske sezone.

Tako će od ove godine Idol nacije biti održavan krajem sezone, a nominacije za najbolje u svim kategorijama biće objavljenje početkom naredne sedmice.

Idol nacije od 2008. godine organizuje portal SportSport.ba, a stručni žiri sačinjavaju urednici i novinari svih relevantnijih medija u Bosni i Hercegovini.

Prva manifestacija je održana 2008. godine, a premijerni dobitnik prestižne nagrade Idol nacije bio je **Vedad Ibišević**. Nakon Ibiševića, dva puta zaredom za najboljeg fudbalera Bosne i Hercegovine proglašen je **Edin Džeko**.

Osim najboljeg fudbalera BiH (Idol nacije) biće proglašeni najbolji i u ostalim kategorijama: Najbolji fudbaler Premijer lige BiH, Najbolji bh. fudbalski trener, Najbolji strani fudbaler u Premijer ligi BiH, Najbolji golman Premijer lige, Najorganizovaniji klub Premijer lige BiH, Najbolji fudbalski sudija BiH, Najbolji mladi fudbaler BiH (U-21), Najbolji juniorski fudbaler BiH (U-19), Najbolji kadetski fudbaler BiH (U-17), Najbolji igrač malog fudbala BiH, Najbolja fudbalerka BiH, Najbolji fudbalski radnik BiH, Otkriće godine, Najbolji trener Premijer lige BiH, Najbolji bh. golman i Najbolji mladi fudbaler Premijer lige (do 21 godine).

Piše: M. Dautbegović

BUGOJNO

Bugojno se nalazi u jugo-zapadnom dijelu Bosne i Hercegovine. Smješteno je u plodnoj Skopaljskoj Dolini koja se nalazi u gornjem toku rijeke Vrbasa.

Skopaljska Dolina se nalazi na 570 metara nadmorske visine i 366 kvadratnih kilometara površine. Dolina je bogata bjelogoričnim i črnogoričnim šumama koje su bogate autohtonom divljači.

Opština Bugojno graniči sa opštinama Gornji Vakuf, Kupres, Donji Vakuf i Novi Travnik. Graniče između opština su uglavnom prirodne vrste. Graniča prema Gornji Vakuf je duga oko 25 km, ona prema Novi Treavnik oko 20 km. Graniča prema Donji Vakuf duga je oko 35 km a ona prema Kupresu oko 25 km.

Bugojno je okruženo prelijepim planinama Kalin (1530 m), Rudina (1385 m), Stožer (1662 m) i drugim manjim. Rijeka Vrbas sa pritokama: Gračaniča, Vesočniča, Poričniča, Duboka, Bunta, Vitina, Drvetinjska Rijeka, Vileski Potok, je zaista jedna od najljepših rijeka BiH.

Svoj ubrzan razvoj i preporod Bugojno je doživjelo poslije II Svjetskog rata, a naročito u poslijednje dvije dečenije kada se svrstalo u red najrazvijenijih opština BiH. Okosnicu razvoja činila je industrija (metaloprerađivačka, elektronska, kožarska, obućarska, tekstilna, mlinsko-pekarska, drvoprerađivačka i proizvodnja građevinskih materijala, a bile su zastupljene i poljoprivreda, šumarstvo, građevinarstvo, čestovni saobraćaj, trgovina, ugostiteljstvo i turizam.)

Vrijedna pažnje je činjeniča da su stanovniči Bugojna od 1975. godine pa do izbijanja agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu (aprili 1992.), davali samodoprinos u visini od 5% na sva mjesecna primanja. Tim sredstvima izgrađeni su vitalni objekti infrastrukture i drugi objekti kolektivnog standarda, od kojih su najvažniji: regionalni vodovod Kruščića – Bugojno tri osmogodišnje škole, kulturno sportski centar, započeta izgradnja savremene bolniče, uređene gradske ulice sa uličnom rasvjetom, elektrificirana sva sela, riješen problem snabdijevanja pitkom vodom svih naseljenih mjesta u opštini, sva naselja su povezana asfaltnim putevima sa gradom, otvaran su nova radna mjesta u nekim privrednim granama itd.

Rudno bogatstvo i obilje plodne zemlje u skopaljskoj dolini su bili glavni razlozi za naseljavanje drevnih naroda na ove prostore. Najraniji pronalasci koji svjedoče o postojanju neke vrste naselja u ovim krajevima datiraju čak do 3000 godine prije nove ere. Na ovim iskopinama pronađene su dvije grivne i dvije mamuze iz desetog stoljeća.

Pronađeni su ostaci naselja Ilirskog plemena Sardeti na Gomilama kod sela Karadže.

Naseljivanje Ilirskih plemena na ovim prostorima predpostavlja se na period oko 700 godina prije nove ere.

Ad Matričem, je Rimski naziv vojničke utvrde koju su oni utvrdili na ovim prostorima kako bi zaštitili jednu od važnijih raskrsnica rimske puteva koji su vodili iz Dalmačije i Hercegovine za Srednju Bosnu i Panoniju. Ostatci starih rimske puteva se mogu i danas vidjeti. Očuvana kaldrma, dio puta sa Kupreske visoravni prema Prensi (Pruscu) je jedan od takvih puteva. Ostatci keramike, stakla i metalurgije Rimskog vremena mogu se naći na Gradini, pored sela Sultanovići u blizini Bugojna. Ostatci metalurgije su takođe nađeni na drugim mjestima kao što su Zlokuce i Vilesi. Rimljani su gospodarili ovim prostorima oko 500 godina sve do 476. godine nove ere.

Skopaljska dolina je pomenuta u Povelji ugarskog kralja Bele IV 1244. godine. Ime dobija po staroj župi Uskoplje, koja se proteže od Gornjeg Vakufa do Donjeg Vakufa, koji su se tada nazivali Gornje i Donje Skoplje. Župa Uskoplje je dobila svoje ime po fizičkom izgledu. Bijevsi uska, duga riječna dolina duga 27 kilometara i široka 2 kilometra, nazvana je "Usko Polje" koje je prešlo u Uskoplje.

Tokom srednjeg vijeka, kraj oko Gornjeg Vakufa imao je veliki broj utvrda i gradova bosanske vlastele. U dolini riječi Gračaniča nalazio se Susid, kraljevski gradić. Susid se nalazi kod sela Kordića. Susid se spominje po prvi put 1410. godine kada ga je Hrvoje Vukčić zajedno sa nekim drugim naseljima prodao nakon pokora ugarskom kralju.

Turči su došli u ove krajeve nakon poziva Hrvoje Vukčića, tadašnjeg vladara Skopaljske doline. Susid se održao kao utvrda dugo u tursko doba. Susid je napušten 1833. godine. Vesela straža se spominje nekoliko puta u dokumentima o Uskoplju. Ruševine grada se vide i danas. Širokih zidova, sedam metara, grad se nalazio ispod brda Kika. Spominje se kraljiča koja je vladala ovim gradom iz dvorca na vrhu kika. Današnje selo Vesela je dobilo ime po ovom starom gradu Vesela Straža.

Turskom vlašću ovi prostori ulaze u Sandžak Klis. Austro-Ugarska kraljevina osvaja Uskoplje i donosi razvitak. Nova vlast je uspostavljena u Bugojnu kao centru regije.

Sa završetkom I svjetskog rata, Bugojno ulazi u sastav Kraljevine Jugoslavije, a da bi realan prosperitet doživjelo krajem II svjetskog rata. Bugojno izrasta u privredni i politički centar Gornjevrbaske regije koja je imala preko 100,000 stanovnika. U poslijednje dvije dečenije Bugojno se svrstava među najrazvijenijim gradovima Bosne i Hercegovine. Po popisu iz 1991. godine općina Bugojno je imala skoro 47,000 stanovnika od čega je u samom gradu živjelo 22,000 stanovnika.

BUGOJNO

Bugojno spada u bosanskohercegovačke gradove koji nisu izrasli iz osmanske urbane tradicije, zbog čega njegov razvoj krajem XIX i početkom XX stoljeća posjeduje karakteristike drukčije od osobina gradova koji su nosili duboko urezane odlike duge historije orijentalno-islamskog i orijentalno-balkanskog grada.

To je u Bugojnu vidljivo i spolja i iznutra, jer mu nedostaje čaršija (poslovni dio grada), sa svojom podjelom rada i javnim – vjerskim i svjetovnim – institucijama i objektima.

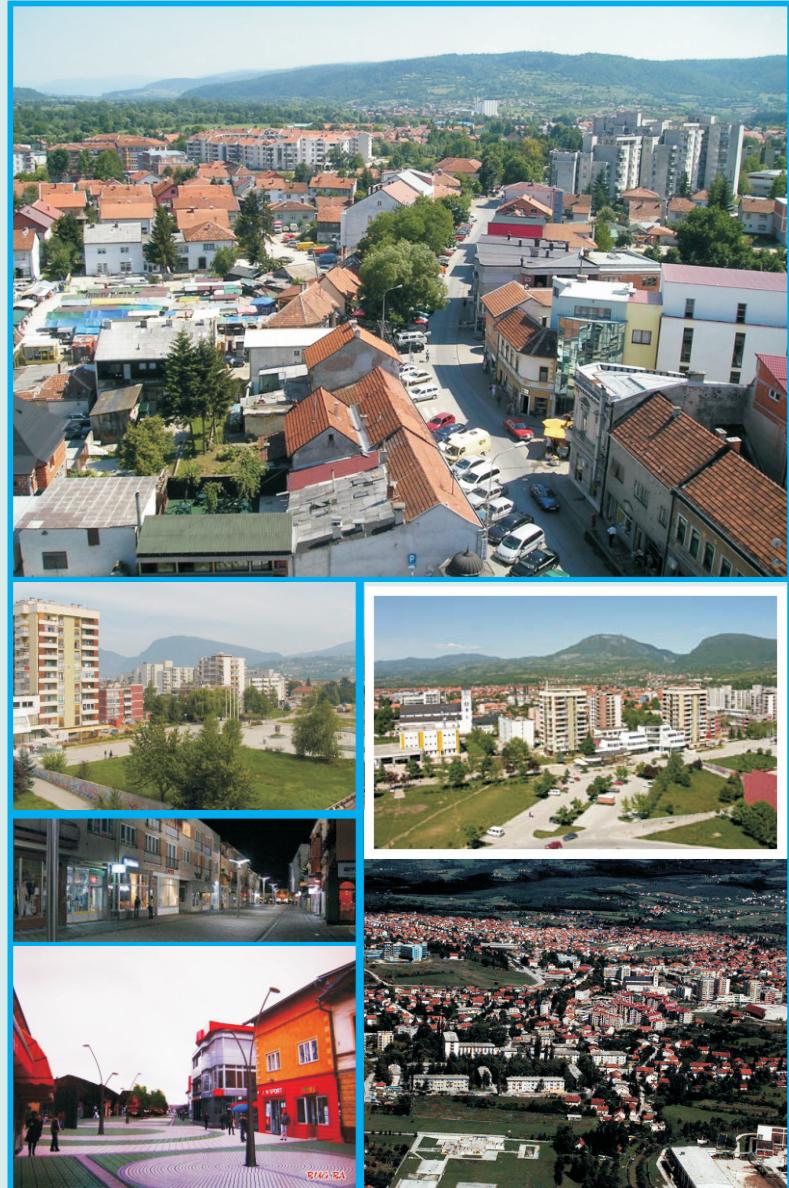
Tu nedostaju oni ležerno, ali skladno raspoređeni sokači s malim, zbijenim drvenim dućanima i radnjama. Nisu postojale ni mahale, ni dijelovi grada u kojima potpuno odvojeno žive pripadnici različitih vjerskih i etničkih zajednica.

I u sočijalnom smislu Bugojno je svojom strukturom bilo više okrenuto budućnosti i novim zanimanjima, nego starim i anahronim zanatima i profesijama koje su morale činiti velike napore da se tehnički, tehnološki i komercijalno prilagode novim ukusima i navikama stanovništva.

U Bugojnu se zbog toga na pragu XX stoljeća drukčije mislilo nego u mnogo starijim gradovima koji su se, u svakom pogledu, morali oslobođati tradičije kasabe koja je, naročito u načinu proizvodnje i obrazovanja podmlatka, usporavala procese izrastanja tih naselja u moderne gradove.

Prvu osnovu školu u Bugojnu otvorili su franjevci 1868. godine, koju je 1872. godine pohađalo 30 djeće. Ova škola, kao i druge koje je osnivao ovaj red, ukinuta je 1883. godine, jer je uslijedilo otvaranje Narodne osnovne škole koju su pohađala djeca svih konfesija, a školske 1886./87. u gradu je podignuta impozantna školska zgrada.

U okviru srpsko-pravoslavne črkvene opštine osnovana je srpsko-pravoslavna osnovna škola, dok je uz džamiju otvoren mekteb, a kasnije i medresa. Mreža osnovnih škola završena je 1893. godine, kada je "Družba sestara milosrdničica sv. Vinka" iz Zagreba otvorila u Bugojnu katoličku djevojačku školu, koja je imala 114 učenika i 5 nastavnica.

Poznate ličnosti iz Bugojna..

- ✉ [Tomislav Pipiča, fudbaler](#)
- ✉ [Branko Mikulić, političar](#)
- ✉ [Jasmin Duraković, režiser](#)
- ✉ [Ermin Zeč, fudbaler](#)

Kako da se obučete ako nemate baš savršenu figuru

(24SI) - To što nemate manekensku građu ne znači da ne možete da izgledate fenomenalno. Potrebno je samo da znate par trikova da bi izabrali odjeću koja će vam najbolje stajati.

ODJEĆA KOJA GRLI VAŠE OBLINE

Ne izbjegavajte odjeću koja prati oblik vašeg tijela, jer će ona na najbolji način istaći vaše obline. Probajte haljinu na preklop koja se vezuje oko struka ili haljinu sa širokim pojasom. Od bluzi i jakni tražite one koje se malo skupljaju u struku, jer će to dati iluziju užeg struka.

IZABERITE PRAVI MATERIJAL

Tkanine koje imaju malo čvršću strukturu, kao što je malo tvrdi pamuk ili lan ili krući džins, će vam dobro stajati i neće praviti neprijatne prevoje.

PRAVA DUŽINA

Najbolje stoje haljine i sukњe koje padaju nekoliko centimetara iznad koljena ili (za svečanije prilike i posao) koje se sužavaju pri dnu. Četiri prsta od koljena do sukњe je idealna dužina.

RUKAVI KOJI SUŽAVAJU

Tri-četvrt rukavi su dobro rješenje, bilo da je bluza već takva ili ste ih povrnuli. Većina nas ima tanke podlaktice i zglobove, pa skrenite pažnju na njih. Ako nosite haljinu bez rukava i želite da malo pokrijete gornji dio ruku, ogrnite neki lijep šal oko ramena.

CRNA NIJE JEDINA "MRŠAVA" BOJA

U crnom izgledamo mršavije, ali isto važi i za teget, tamno ljubičastu i čokolada braon, koje na svjetlijoj koži mogu izgledati mnogo ljepeš od črne.

ODGOVARAJUĆI IZREZ OKO VRATA

Otvoreni izrez izgleda dobro na svim ženama. "V" i okrugli izrezi usavršeni - ključna kost koja se vidi je uvijek seksualna.

(24sata.info)

Sedmi međunarodni festival animiranog filma **NAFF 2012** održavat će se od 30. lipnja do 5. srpnja na otvorenoj terasi neumskog hotela **Sunce**. Kako je priopćio organizator, Studio **Neum**, za ovogodišnji festival prijavljenio je više od 600 filmova iz 47 zemalja, a u natjecateljski program ušlo je 45 filmova. U programu panorame biti će prikazano 38 ostvarenja.

Ove godine najveći broj filmova prijavljen je iz Francuske (ukupno 49), te iz Njemačke, Rusije, Španjolske, SAD-a, Hrvatske, Irana i Engleske. "Gotovo svi filmovi u natjecateljskom programu i panorami osvojili su nagrade na svjetskim festivalima, pa žiriju neće biti lako odlučiti kome će dodijeliti festivalaske nagrade" kazao je direktor Festivala **Jurinko Rajić**.

Kao i prethodnih godina, glavni pokrovitelj je Federalno ministarstvo kulture i sporta koje je NAFF 2012 uvrstilo među 15 kulturnih manifestacija od međunarodnog značaja za BiH.

"Posebno nam je zadovoljstvo da je veleposlanstvo SAD-a već treću godinu podržala Naff, što je izuzetno priznanje od zemlje u kojoj je animacija doživjela svoju najveću ekspanziju", kaže Rajić. Svoj dolazak na festival najavilo je dvadesetak autora iz cijelog svijeta, a posebno je interesantno da samo iz Španjolske dolazi osam autora.

Kao predsjednik žirija svoj dolazak je potvrdio **Mike Raiss**, autor i producent najpopularnije serije "The Simspons". Uz njega, članovi žirija će biti: **Mike L. Murphy** jedan od glavnih Diznijevih animatora koji je radio na filmovima Harry Potter, Gospodar prstenova i Iron man; **Borivoje Dovniković Bordo**, najstariji autor animiranih filmova iz Hrvatske i dugogodišnji predsjednik ASIF-e; **Amina Begović**, filmska i kazališna glumica i stalna članica Narodnog pozorišta Sarajevo, te **Safet Zec**, akademski slikar, jedno od najvećih imena svjetske grafike.

Nakon projekcija u Neumu, program Naff-a se kao i prethodnih godina, planira prikazati u više gradova BiH, tako da se omogući što većem broju gledatelja da uživaju u izuzetnim ostvarenjima svjetskih animatora. Ove godine u okviru Naff-a neće biti organizirana škola animacije, ali će svi zainteresirani moći prisustvovati stručnim predavanjima o 3D, 2D animaciji, te scenariju i produkciji animiranog filma, koje će održati Raiss, Dovniković i Murphy. Vjerovatno će posebno zanimanje biti za stučno predavanje iz oblasti crteža i grafike Safeta Zeca, stoji u priopćenju.

HAKERSKI NAPAD:

Promjenite svoju LinkedIn lozinku

Finska sigurnosna kompanija CERT-Fi upozorava da iako detalji o korisnicima nisu objavljeni, napadači imaju pristup korisničkim podacima, kao i njihovim lozinkama.

Norveška kompjuterska web stranica DagensIT.no objavila je da 6,5 miliona LinkedIn profila pogođeno napadom jedne ruske hakerske stranice.

Per Thorsheim, stručnjak za IT bezbednost takođe je potvrdio krađu LinkedIn lozinki putem svog Twitter Feed-a, navodeći da su napadači postavili šifrovane LinkedIn lozinke na poznati ruski hakerski sajt s ciljem traženja pomoći za njihovo dešifrovanje.

Finska sigurnosna kompanija CERT-Fi upozorava da iako detalji o korisnicima nisu objavljeni, napadači imaju pristup korisničkim podaćima, kao i njihovim lozinkama.

Ono što treba odmah da uradite jeste da promenite svoju LinkedIn lozinku!

Na zvaničnom twitteru LinkedIn piše da njihov tim istražuje navode o ukradenim lozinkama i mole svoje korisnike da se strpe.

**Novi virus
širi se
preko Facebook chata**

Virus se prenosi preko aplikacija za instant dopisivanje i društvenih mreža, a kao i većina virusa, za cilj ima "preuzeti kontrolu" nad kompjuterom

Novi virus se širi kompjuterima i to preko chata na društvenoj mreži Facebook. Prozor, koji služi za direktnu komunikaciju među korisnicima, otvara se unutar stranice s porukom prijatelja koja sadrži link koji korisnika odvodi na stranicu zaraženu virusom nazvanim Stečkt.Evl.

Kako prenosi Index.hr, pozivajući se na Daily Mail, virus u trenutku onemogućava antivirusni program. Stručnjaci za sigurnost na internetu, kompanija Trend Micro, koja je virus i otkrila,javljaju da se virus prenosi preko aplikacija za instant dopisivanje i društvenih mreža, a kao i većina virusa, za cilj ima "preuzeti kontrolu" nad kompjuterom i doći do ličnih podataka korisnika.

Kako se nositi s propagandom na Twitteru?

Oni su Twitter propagandisti, a prema novom istraživanju s Tehnološkog koledža računarstva u Georgiji, svi imaju isti modus operandi, odnosno svi djeluju na isti način.

Cristian Lumezan, Nick Feamster i Hans Klein s ovog koledža otkrili su da Twitter propagandisti, odnosno "ljudi koji neprestano izražavaju isto mišljenje ili ideologiju" naginju tome da šalju veliki broj tweetova u kratkom periodu, retweetaju druge, ali bez dodavanja mnogo svojih originalnih komentara na te tweetove, te retweetaju sadržaj drugih prilično brzo i u koordinaciji s ostalima kako bi slali što više tweetova o istoj temi otprikljike u isto vrijeme, prenosi net.hr.

Do ovih rezultata došlo je istraživanje koje je obuhvatilo gotovo 100.000 tweetova koji su se bavili utrkom kandidata za Senat u Nevadi 2010. i raspravom o gornjoj graniči dugova 2011. godine. Koristeći posebne algoritme, ovi istraživači su odredili grupe tviteraša sa sličnim političkim ideologijama, a zatim su identificirali korisnike koji nešto žestoko podržavaju ili brane, a koji su u studiji opisani kao korisnici koji "neprestano šire sadržaj koji je u skladu s jednom ideologijom ili mišljenjem".

Identifikacijom ovakvog ponašanja korisnika istraživači su se nadali da će napraviti korak prema razumijevanju kako se Twitter može koristiti za širenje propagande i to gotovo na isti način kao što su se za propagandu koristili tradicionalni mediji u prošlosti.

"Oslanjamо se na medije koji nam služe kao naš prozor u svijet, ali mediji mogu i iskriviti ono što gledamo. Oni mogu djelovati kao leće ili kao filter, uvećavajući neke teme i umanjujući druge", rekao je Klein u priopćenju.

Takvi učinci medija se već dugo studiraju u masovnim medijima. Ovo istraživanje u potrazi je za sličnim efektima propagande u novim medijima kao što je Twitter.

List Kultur Media - No: 91

izlazi 1. septembar 2012.

**Zlatan
Ibrahimović
u
popularnom
stripu
kao
rodak
Patka
Dače**

Mjesto u popularnom stripu dobili su i ostali njegovi suigrači iz reprezentacije

U izdanju popularnog stripa "Kalle Anka", koji je u Švedskoj pravi hit, nogometni reprezentativci te zemlje, među njima i prva zvijezda Zlatan Ibrahimović, predstavljeni su kao rođaci lika iz crtane serije, "Patka Dače".

Naravno, najinteresantniji čitaocima je fudbaler Milana, popularni "Ibrakadabra".

POČINJE NOGOMETNI PRAZNIK U EVROPI

Od 8. juna do 1. jula u Poljskoj i Ukrajini bit će održano 14. Evropsko prvenstvo u nogometu na kojem će nastupiti 16 trenutno najboljih reprezentacija „Starog kontinenta“.

Agencija Anadolija, koja u okviru Vizije povodom 100. godišnjice od osnivanja ima za cilj da postane jedna od pet prvih svjetskih agencija, svojim će korisnicima, kao i čitateljima portala na turskom, engleskom, arapskom, bosanskom, srpskom i hrvatskom jeziku pružiti sve potrebne informacije sa fudbalskog spektakla u Poljskoj i Ukrajini.

Tim povodom otvorena je posebna web stranica "euro2012.aa.com.tr" sa koje se može pratiti prvenstvo na kojem učestvuje 16 najboljih nacionalnih timova iz Evrope.

AA će izvještavati o timovima, njihovim selektorima, tehničkim osobinama i formi igrača, rasporedu utakmica, statističkim podacima o timovima i odigranim utkamicama, kao i stadionima na kojima se odigravaju utakmiće.

Fudbalsko prvenstvo počinje večeras u 18. sati u glavnom gradu Poljske Varšavi. Prvenstvo će biti otvoreno susretom domaćina Poljske i Grčke u okviru grupe A. Na prvoj utakmici na prvenstvu pravdu će dijeliti Španac Carlos Velasco Carballo sa pomoćnicima Robertom Alonsom Fernandezom i Juanom Carlosom Yuste Jimenezom.

U drugoj utkamici A grupe sastaju se Rusija i Češka Republika, a utakmica počinje u 20.45 u poljskom gradu Wročław.

Na prvenstvu učestvuje ukupno 16 reprezentacija raspoređenih u četiri grupe, dvije najbolje ekipe u toku grupnog takmičenja nastavljaju takmičenje u osmini finala. U osmini finala četiri prvoplasirane ekipe sastaju se sa drugoplasiranim ekipama iz grupnog dijela takmičenja.

Utakmice grupnog dijela takmičenja bit će odigrane između 8. i 19. juna, osmina finala između 27. i 24., dok se polufinalne utakmice igraju 27. i 28. juna. Utakmica finala igra se 1. jula na Olimpijskom stadionu u Kijevu. Pobjednik ovog prvenstva izborit će direktni plasman na Svjetsko prvenstvo u Brazilu 2014. godine.

Utakmice grupe A i C igraju se u poljskim gradovima Varšavi, Gdansku, Wroclawu i Poznanu. Dok će timovi iz grupe B i D igrati u ukrajinskim gradovima Kievu, Kharkivu, Donetskiju i Lvivu.

Na ovome prvenstvu igrat će se loptom "Adidas Tango 12", koja je dizajnirana s namjerom lakše kontrole.

Službeni slogan Eura 2012 glasi "Zajedno stvaramo historiju", u skladu sa činjenicom da su Poljska i Ukrajina najistočnije evropske zemlje koje su bile domaćini prvenstva.

Dosadašnji evropski prvači u fudbalu su, SSSR 1960., Španija 1964., Italija 1968., Njemačka 1972., Čehoslovačka 1976., Njemačka 1980., Francuska 1984., Holandija 1988., Danska 1992., Njemačka 1996., Francuska 2000., Grčka 2004., i Španija 2008. Prvo Evropsko prvenstvo odigrano je 1960. godine.

Evropsko prvenstvo najprije se zvalo UEFA-in Evropski Cup Načija.

Austrija, Bugarska, Čehoslovačka, Danska, Francuska, DR Njemačka, Grčka, Mađarska, Norveška, Poljska, Portugal, Rumunija, Španija, Turska, SSSR i Jugoslavija bile su reprezentacije koje su nastupile na prvom EP-u.

Evropsko prvenstvo u fudbalu predstavlja najvažnije međunarodno fudbalsko takmičenje evropskih fudbalskih reprezentacija, članica UEFA-e. Takmičenje se održava svake četiri godine od 1960. a izvorno se zvalo Kup Evropskih Nacija (eng European Nations Cup), da bi takmičenje 1968. godine promijenilo naziv u Evropsko prvenstvo u nogometu (eng European Football Championship).

Evropsko prvenstvo u nogometu 2012. takmičenje je koje se održava u Poljskoj i Ukrajini. Ovo je 14. muško evropsko fudbalsko prvenstvo i zadnje koje se sastoji od 16 igrača u timu, jer od 2016. igrat će se u formatu sa 24 igrača. Za ovo fudbalsko prvenstvo je izgrađeno ili renovirano osam stadiona u isto toliko gradova, po četiri u Poljskoj i Ukrajini. Titulu prvaka Europe od prije četiri godine, iz Austrije i Švicarske, brani selekcija Španije, koja je u finalu bila bolja od Njemačke.

Goran Bregović posjetio Dječiji dom "Bjelave"

Gorana Bregovića

Podsjećamo, sav prihod od prodaje DVD i CD-a u izdanju Hayat Production namijenjen je upravo ovom domu i djeci koja u njemu borave. Već duži niz godina **Goran Bregović** pomaže ovom Domu. Njegov prozor gledao je na *Dječiji dom "Bjelave"* i mališanje iz ovog Doma Brega je uvijek smatralo komšijama. Zato je i osjećao strašnu povezanost i potrebu da pomaže rad Doma.

Ugodnom druženju sa mališanima pridružila se i ekipa **Hayat TV-a**, koja je, također, obradovala mališane slatkišima. (SUTRA.BA)

Sanelia Jenkins donira 20.000 KM za Alenu Maslu

Sanelia Jenkins

(24SI) - Humanistica Sanelia Jenkins donirati će putem svoje Fondacije 20.000 KM za liječenje Alene Masle i na taj način se uključiti u akciju sakupljanja novaca potrebnog za liječenje oboljelog dječaka. Sredstva će biti uplaćena direktno na bolnicu u Tbingenu u Njemačkoj gdje će se odvijati liječenje.

„Od svec srca želim da Alen ozdravi i nastavi živjeti svoju mladost. Svi se trebamo uključiti i pomoći Alenu jer ništa nije vrijednije i nema veći prioritet od jednog mladog života“, kazala je Jenkins.

Alenov Brat, **Almin Maslo**, zahvalio se Saneli na pomoći i istakao je da se nada da će akcija uspjeti i da će njegov brat uskoro ozdraviti. B.A - (24sata.info)

RADIO PROGRAM SVAKOG ČETVRTKA 18:00-19:30

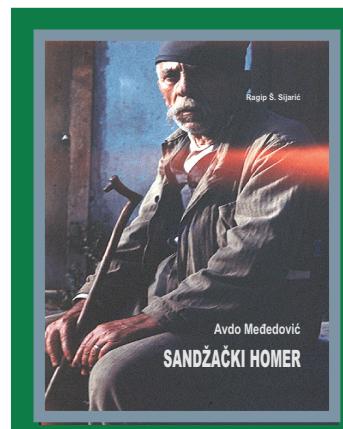

ZMAJ od BOSNE

f. 106,3 MHz ili preko interneta na www.bhrijeć.com, klik radio

Vaš revizor
spćSredovisningsbyrå
046-294511 0704927444

Nove knjige autora: Ragipa Sijarića

Avdo
Međedović:

SANDŽAČKI

HOMER

Ovo je prva knjiga o jednom od najvećih bošnjačkih stvaralaca Balkana, najvećem epskom pjesniku **Avdi Međedoviću**.

Knjiga „**Avdo Međedović - SANDŽAČKI HOMER**“ je veoma zanimljiva i poučna knjiga.

Sandžačkog homera i druge pjesnike i guslare otkrili su ga je stranaci - naučnici: **Milman Peryy** i **Albert Batos Lord**.

Napomenimo da je krajšnica „**ŽENIDBA VLAHINJI ALIJE**“ sadrži više od 23.000 stihova. Nabavite zanimljivu knjigu...

Piše: Dželana Honić - Ferhatbegović

- * Sjecimo šume. Za ekologiju su papirne kese bolje od plastičnih.
- * Ne sortiramo svo smeće. Neke ljudi vidjamo posvuda.
- * Rupe u ozonskom omotaču, otpočele su s rupama u ljudskim glavama.

Dželana i Senad Honić

Piše: Senad Honić - HONA

- * Osvjetljavajući mračnu prošlost, smračili smo svjetlu budućnost.
- * S njima treba biti na rastojanju dometa oružja.
- * Bolje i seljački mir, nego građanski rat.
- * Svi se smiju mojim aforizmima. Niko da se prepozna.
- * Od dva zla mi uvijek izaberemo i treće.

ZANIMLJIVO: Najmudrije izreke vezane za zdravlje i vježbanje

Piše: Anita Džanko

Ponekad je u životu preplavljenim informacijama potrebno zastati, vratiti se korak unazad i dobro razmisli. U nastavku su najmudrije izreke vezane za zdravlje i kondiciju koje morate obavezno pročitati, proanalizirati i proslijediti drugima. Primjetite da i u vrijeme kada su nauka i medicina bile znatno manje razvijene vrijedile su iste izreke. Neke će vam se svidjeti, neke pak ne, neke će biti smiješne, ali ako vas natjeraju na razmišljanje, onda su imale efekta.

"Mnogi ljudi izgube zdravlje da bi stekli bogatstvo, a zatim izgube bogatstvo da bi vratili zdravlje." - **A. J. Materi**

"Da bi produžili život, smanjite obroke." - **Benjamin Franklin**

"Ako bismo svakom pojedincu mogli odrediti odgovaraču količinu hrane i vježbi, ni previše, ni premalo, pronašli bi najsigurniji put do zdravlja." – **Hipokrat**

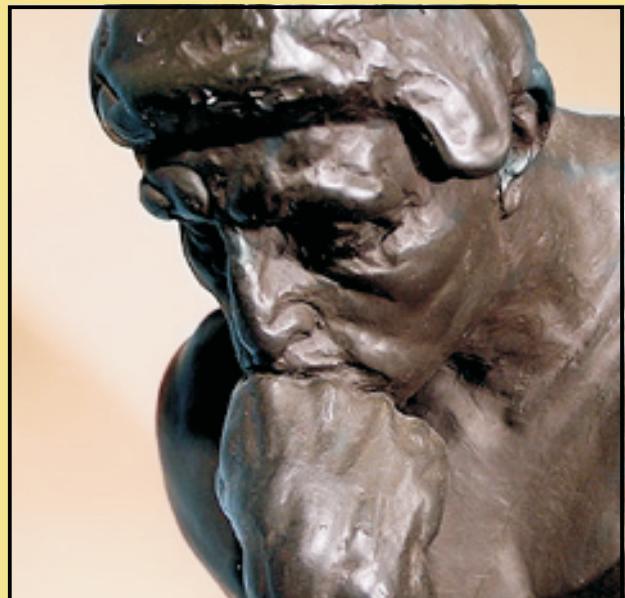
"Ostavite cijelo poslijepodne za vježbu i rekreaciju, jer su jednako potrebne kao i čitanje, čak i potrebnije, jer zdravlje je važnije od nauke." - **Thomas Jefferson**

"Bolje spriječiti nego liječiti." - **Thomas Fuller**

"Zdravlje je najveće bogatstvo." - **Vergilije**

"Od čitavog imanja najvažnije je zdravlje. Blijed obućar je vrijedniji od bolesne kraljiče." - **Isaac Bickerstaff**

"Čovjekovo zdravlje se može ocijeniti po tabletama ili stepenicama - ako ih grabi po dvije u isto vrijeme." - **Joan Welsh**

"Recept za dug i zdrav život je: umjerenost, čist zrak, lagan posao i malo njege." - **Sir Philip Sidney**

"Zdrav čovjek, ujedno je i bogat, iako toga nije svjestan." - **italijanska poslovica**

"Budite oprezni pri čitanju knjiga o zdravlju. Možete umrijeti od štamparske greške." - **Mark Twain**

"Malo ljudi zna kako šetati. Potrebna je istrajnost, standardna odjeća, stare cipele, oko za prirodu, humor, radoznalost, govor, tišina i ništa posebno." - **Ralph Waldo Emerson**

"Najbolji od svih lijekova su odmor i post." - **Benjamin Franklin**

Dobro meso, malo soli i zrna ljubavi...

„Recept je osmislio moj djed, i on je i do danas brižljivo čuvana porodična tajna“, priča Emina Đuzel

Emina Đuzel kraj roštilja (Foto: Anadolija)

Autor: Anadolija

Čevapi nisu bosanskohercegovački brend. I nećemo ih moći zaštiti kao Hrvatska zagorske štrukle ili makedonija ajvar.

Pa, ipak, priča o Banjoj Luci i čevapima, ali ne svakim, nego onim „**Mujinim**“, nešto je što svakako može imati status brenda. A, priča počinje daleke 1923. godine kada je u samom centru grada porodica Đuzel otvorila čevabdžinicu.

„Recept je osmislio moj djed, i on je i do danas brižljivo čuvana porodična tajna“, priča Emina Đuzel, žena koja danas „čvrstom rukom“ vodi porodični posao. Emina priča da je čevabdžinica prestala s radom početkom Drugog svjetskog rada, a njen otac **Mujo Đuzel** pokrenuo je ponovo ovaj posao šezdesetih godina prošlog vijeka.

Godinama je Mujina čevabdžinica bila tek malo veći limeni kiosk s nekoliko stolova, smješten u centru grada. Ali to Banjalučane, njihove goste i ine putnike namjernike nije smetalo da u dugačkim redovima svakoga dana čekaju na svoju porciju čevapa. Malu, veliku, „sindikalnu“...

'Pločice' mljevenog mesa

Banjalučki čevapi po izgledu se razlikuju od čevapa koji se prave u ostaku Bosne i Hercegovine. Sastoje se od „pločica“ mljevenog junećeg mesa koje se služi u posebno za njih pravljenoj lepinji. „Sindikalna“ porcija jedan je od Mujinih izuma namijenjenih nekadašnjoj takozvanoj socijalističkoj radničkoj klasi. Dvije pločice mesa i velika lepinja. Dovoljno za obilan, a jeftin doručak.

U posljednjih pola stoljeća malo ko je došao u Banju Luku, a da nije probao i Mujine čevape, ali i da, po novom dolasku u grad na Vrbanu, nije ponovo svratio da ih pojede.

„Prve čevape sam uz pomoć oca ispekla s jedanaest godina. Jedva da sam mogla dohvatići roštilj. Potom sam završila fakultet, ali nekako sam znala da će jednog dana zamijeniti oca u ovom poslu. A, posao je težak. Može ga raditi samo onaj ko ga istinski voli. Ljeti i zimi, satima stajati za roštiljem. Nadgledati spravljanje mesa. Jer, kvalitet se ne smije dovesti u pitanje i tradičija iznevjeriti. U rečepat, osim mlade junetine i soli, stavljamo i zrna ljubavi, pa je to ta naša tajna“, priča Emina.

Ova žena kaže da sada, kada su joj se izbjeglišta vratili sinovi i kada ima i unuka, nema straha da će porodična tradicija biti prekinuta.

Uvijek dupke puna čevabdžinica

U subotnje jutro, dok smo pripremali ovu priču, čevabdžinica je bila, kao i uvijek, dupke puna. Pažnju nam je privukla velika grupa tinejdžera. Iz Beograda su došli na dvodnevnu razmjenu učenika. Njihovi domaćini su ih doveli na doručak na Mujine čevape.

Udruženje-Förening Kultur&Media

Jubilej - 16 godina

1996 - 2012

Internacionalno udruženje
Göteborg - Sweden

Za 16 godina aktivnosti postigli smo:

List
"Kultur Media"
izašlo 90 brojeva
za 8 godina rada

Radio program
"Zmaj od Bosne"
emitovano 357 emisija
za 8 godina rada

Izdavačka djelatnost
udruženja
"Kultur & Media"

11 knjiga objavili
i na stotine brošura

Organizovali na
desetine kulturnih
manifestacija

Top Tourist.dk

Popusti do 01.06

30 %

EXPRES LINIJE - CETVRTKOM I PETKOM IZ SKANDINAVIJE ZA BOSNU
- SUBOTOM I ITORKOM IZ BOSNE ZA SKANDINAVIJU

...PUTUJTE SA NAMA JOS DANAS

Popusti za osobe preko 60 god. 10 %

5% popusta za grupe min 4 osobe

10% popusta za VIP clanove

SVAKO 4. PUTOVANJE GRATIS

POZOVITE
NASE
AGENCIJE

+46 42 18 29 84

+46 42 13 27 20

+45 48 25 38 37

+45 48 25 31 49